

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 28. septembra 2022 *

„Dostop do dokumentov – Uredba (ES) št. 1049/2001 – Dokumenti v zvezi s preiskavo proti nekdanjemu predsedniku vlade Češke republike zaradi poneverbe evropskih sredstev in morebitnega nasprotja interesov – Zavrnitev dostopa – Izjema glede varstva namena inšpekcij, preiskav in revizij – Delno prenehanje pravnega interesa – Delna ustavitev postopka – Obveznost obrazložitve“

V zadevi T-174/21,

Agrofert, a.s. s sedežem v Pragi (Češka republika), ki jo zastopa S. Sobolová, odvetnica,

tožeča stranka,

proti

Evropskemu parlamentu, ki ga zastopajo N. Görlitz, J.-C. Puffer in O. Hrstková Šolcová, agenti,

tožena stranka,

ob intervenciji

Evropske komisije, ki jo zastopajo C. Ehrbar, M. Salyková in J. Hradil, agenti,

intervenientka,

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji senat),

ob posvetovanju v sestavi G. De Baere (poročevalec), predsednik, G. Steinfatt in S. Kingston, sodnici,

sodni tajnik: E. Coulon,

na podlagi pisnega dela postopka,

na podlagi tega, da stranki v roku treh tednov od vročitve obvestila o koncu pisnega dela postopka nista vložili predloga, naj se opravi obravnava, in odločitve v skladu s členom 106(3) Poslovnika Splošnega sodišča, da bo odločeno brez ustnega dela postopka,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: češčina.

Sodbo

- 1 Tožeča stranka, družba Agrofert, a.s., s tožbo na podlagi člena 263 PDEU predlaga razglasitev ničnosti Sklepa Evropskega parlamenta A(2019) 8551 C (D 300153) z dne 15. januarja 2021 (v nadaljevanju: izpodbijani sklep), s katerim ji je ta zavrnil dostop do dveh dokumentov v zvezi s preiskavo zoper nekdanjega predsednika vlade Češke republike zaradi poneverbe evropskih sredstev in morebitnega nasprotja interesov.

Dejansko stanje

- 2 Tožeča stranka je češka holdinška družba, ki nadzira več kot 230 družb, dejavnih v različnih gospodarskih sektorjih, kot so kmetijstvo, proizvodnja živil, kemična industrija in mediji. Prvotno jo je ustanovil Andrej Babiš, ki je leta 2017 postal predsednik vlade Češke republike in je to ostal do decembra 2021.
- 3 Tožeča stranka je z dopisom z dne 31. julija 2020 Parlamentu predložila prošnjo za dostop do dokumentov na podlagi Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 331).
- 4 Tožeča stranka je v prošnji navedla, da je v Resoluciji Evropskega parlamenta z dne 19. junija 2020 o nadaljevanju kazenskega pregona proti ministrskemu predsedniku vlade Češke republike zaradi poneverbe sredstev EU in morebitnega nasprotja interesov (2019/2987(RSP)) (UL 2021, C 362, str. 37, v nadaljevanju: resolucija) potrjeno, da je A. Babiš še naprej nadziral skupino Agrofert po tem, ko je bil imenovan za predsednika vlade Češke republike. Ker je tožeča stranka menila, da ta trditev ni pravilna, je pojasnila, da želi izvedeti vire in informacije, ki jih je imel Parlament pred sprejetjem resolucije, razen poročila o misiji za ugotavljanje dejstev Odbora Parlamenta za proračunski nadzor (CONT) v Češki republiki od 26. do 28. februarja 2020 (v nadaljevanju: poročilo o misiji za ugotavljanje dejstev), ki vsebuje isto trditev. Tako je zaprosila za dostop, prvič, do vseh dokumentov, ki jih je Odbor Parlamenta za proračunski nadzor zbral ali uporabil kot dokumente, ki utemeljujejo trditev, da je predsednik vlade Češke republike, A. Babiš, še vedno nadziral skupino Agrofert, in druge trditve v zvezi s tožečo stranko ali skupino Agrofert, ki so bile navedene v poročilu o misiji za ugotavljanje dejstev, drugič, do vseh dokumentov, ki so bili uporabljeni pri pripravi predloga resolucije Parlamenta z dne 15. junija 2020 o nadaljevanju kazenskega pregona proti predsedniku vlade Češke republike zaradi poneverbe evropskih sredstev in morebitnega nasprotja interesov, in tretjič, do vseh dokumentov, ki so jih v zvezi z resolucijo ali predlogom resolucije predložili ali zahtevali poslanci ali politične skupine Parlamenta.
- 5 Parlament je s sklepom z dne 14. septembra 2020 odgovoril na prošnjo tožeče stranke. Po eni strani je opredelil določene dokumente, ki ustrezajo tej prošnji, in tožečo stranko obvestil, da je del teh dokumentov javno dostopen. Po drugi strani je Parlament na podlagi člena 4(1)(a), tretja alineja, in (2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001 zavrnil dostop do dveh dokumentov (v nadaljevanju: zaprosena dokumenta), in sicer, prvič, do dopisa člana Evropske komisije, G. H. Oettingerja, predsedniku vlade Češke republike z dne 29. novembra 2018 z referenčno številko ARES (2018) 6120850 (v nadaljevanju: dopis Komisije), in drugič, do končnega revizijskega poročila Komisije z dne 29. novembra 2019 z referenčno številko ARES (2019) 7370050 v zvezi z revizijo delovanja sistemov upravljanja in nadzora v Češki republiki za preprečevanje nasprotij interesov v skladu s členi od 72 do 75 in 125 Uredbe (EU) št. 1303/2013

Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL 2013, L 347, str. 320) (v nadaljevanju: končno revizijsko poročilo).

- 6 Tožeča stranka je z dopisom z dne 9. oktobra 2020, ki ga je Parlament vpisal 28. oktobra 2020, vložila potrdilno prošnjo, v kateri je predlagala, naj Parlament ponovno preuči svoje stališče. Menila je, da obravnavanje njene prvotne prošnje ni bilo v skladu z Uredbo št. 1049/2001. Prvič, menila je, da je seznam dokumentov, ki jih je opredelil Parlament, nepopoln in, drugič, da zavrnitev dostopa do zaprošenih dokumentov ni bila utemeljena.
- 7 Parlament je v izpodbijanem sklepu najprej navedel, da so dokumenti, navedeni v njegovem sklepu z dne 14. septembra 2020, vsi dokumenti, ki jih je imel na voljo in ki ustrezajo prošnji tožeče stranke. Parlament je nato potrdil svojo zavrnitev dostopa do zaprošenih dokumentov na podlagi člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001 v zvezi z varstvom namena inšpekcij, preiskav in revizij.
- 8 Parlament je opozoril, da se je s Komisijo, ker je avtorica zaprošenih dokumentov, posvetoval na podlagi člena 4(4) Uredbe št. 1049/2001, da bi dobil njeno mnenje o morebitnem razkritju teh dokumentov. Komisija je Parlament obvestila, da bi razkritje zaprošenih dokumentov ogrozilo preiskave v teku in revizije v zvezi z vprašanji, postavljenimi v resoluciji, in ogrozilo integriteto njihovih rezultatov.
- 9 Parlament je menil, da je Komisija zaprosena dokumenta pripravila v okviru preiskave, ki je potekala v zvezi z morebitno kršitvijo prava Evropske unije v zvezi s preprečevanjem nasprotij interesov s strani Češke republike, in da bi njuno razkritje škodilo namenu te preiskave.
- 10 Parlament je na eni strani navedel, da je namen preiskav Komisije v zvezi z morebitnimi kršitvami prava Unije zadevni državi članici omogočiti, da se uskladi z obveznostmi, ki jih ima na podlagi tega prava, in da uporabi svojo pravico do obrambe zoper ugovore Komisije. Menil je, da je zadevna država članica od Komisije upravičeno pričakovala spoštovanje zaupnosti, brez česar bi se lahko izkazalo še težje vzpostaviti dialog med Komisijo in to državo članico, katerega namen je bil končati zatrjevano kršitev, da bi se omogočilo spoštovanje prava Unije in da bi se preprečili sodni postopki. Menil je, da zaupnost upravičuje zavrnitev dostopa do dokumentov v zvezi s preiskavami Komisije, ki bi lahko eventualno privedli do postopka zaradi kršitve prava Unije.
- 11 Na drugi strani je Parlament poudaril, da se, kot je bilo navedeno v resoluciji, zdi, da so preiskovalci in stranke, ki sodelujejo pri preiskavi, obkroženi z grožnjami. Menil je, da bi prezgodnja objava zaprošenih dokumentov torej negativno vplivala na raven sodelovanja med preiskovalci in strankami v preiskavi, ki bi bili izpostavljeni dodatnim pritiskom tretjih oseb, in ogrozila zmožnost Komisije, da čim učinkoviteje izvede preiskavo. Poleg tega naj bi bila ogrožena tudi kakovost informacij, ki jih lahko zbirajo preiskovalci.
- 12 Iz teh razlogov je Parlament menil, da bi dostop javnosti do zaprošenih dokumentov ogrozil namen preiskave Komisije.

- 13 Nazadnje je poudaril, da je pravica tožeče stranke do obrambe, na katero se je sklicevala v potrdilni prošnji, zaseben interes in ne prevladujoč javni interes. Menil je, da ni bilo dokazano, da bi v obravnavanem primeru javni interes, da bi bila zaprosena dokumenta dostopna, prevladal nad interesom varstva namena preiskave Komisije.

Dejansko stanje po vložitvi te tožbe

- 14 Komisija je 23. aprila 2021 na svojem spletnem mestu objavila končno revizijsko poročilo v redigirani različici podatkov o notranjem delovanju skrbniških skladov AB Private Trust I in AB Private Trust II ter osebnih podatkov zadevnih posameznikov.

- 15 Komisija je na svojem spletnem mestu navedla:

„Od sprejetja končnega revizijskega poročila je bil narejen napredek za razjasnitev nekaterih ugotovitev revizije, za pravilno izvedbo priporočil revizije ali delno izpolnitev drugih. Češki organi so uvedli tudi nekaj izboljšav v sistemu upravljanja in nadzora, da bi se zmanjšala morebitna nasprotja interesov javnih uslužbencev.

Ob upoštevanju previdnostnih ukrepov, ki so jih organi programa sprejeli na zahtevo Komisije, ni bil prijavljen noben izdatek za dejavnosti, na katere vplivajo rezultati revizije, sredstva Unije pa ostanejo zaščitena pred tveganji, opredeljenimi med revizijo.

„Izjava o omejitvi odgovornosti: Komisija načeloma ne objavi svojih revizijskih poročil niti informacij v zvezi z revizijo, razen v izjemnih primerih, kot so tisti, v katerih preglednost informacij pomeni pomemben javni interes. To končno revizijsko poročilo se objavi ob upoštevanju zahtev v zvezi z varstvom nekaterih informacij, kot so osebni podatki ali poslovne skrivnosti v skladu z Uredbo št. 1049/2001.“

Predlogi strank

- 16 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- izpodbijani sklep razglasi za ničen;
  - Parlamentu naloži plačilo stroškov.
- 17 Parlament ob podpori Komisije Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne;
  - tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

- 18 Tožeča stranka v utemeljitev tožbe navaja dva tožbena razloga, ki se v bistvu nanašata na kršitev člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001. Prvi tožbeni razlog se nanaša na to, da Parlament ni dokazal, da so bili izpolnjeni pogoji za zavrnitev dostopa do zaprošenih dokumentov. Drugi tožbeni razlog se nanaša na to, da Parlament ni upošteval obstoja prevladujočega javnega interesa, ki upravičuje razkritje zaprošenih dokumentov.

Predlog za izločitev več dokumentov, priloženih k tožbi, iz spisa

- 19 Komisija predlaga, naj se nekateri dokumenti iz prilog od A.10 do A.12 k tožbi izločijo iz spisa. Gre za osnutek revizijskega poročila z dne 20. maja 2019, končno revizijsko poročilo in dopis o spremljanju revizije z dne 22. oktobra 2020 (v nadaljevanju: dopis o spremljanju), za katere Komisija navaja, da ni odobrila njihovega popolnega razkritja.
- 20 Komisija poudarja, da so odvisne družbe tožeče stranke imele dostop do dela dopisa o spremljanju za namene nacionalnega upravnega postopka v zvezi z dodelitvijo subvencij. Komisija navaja, da je na predlog Městský soud v Praze (mestno sodišče v Pragi, Češka republika) 4. februarja 2021 sprejela, da eni od družb skupine Agrofert odobri dostop do osnutka revizijskega poročila in do končnega revizijskega poročila, vendar le za namene nacionalnega sodnega postopka. Poudarja, da je 23. aprila 2021 objavila končno revizijsko poročilo v redigirani različici podatkov o notranjem delovanju skrbniških skladov AB Private Trust I in AB Private Trust II ter osebnih podatkov zadevnih posameznikov.
- 21 Zato meni, da bi ohranitev teh treh dokumentov v spisu obravnavane zadeve tožeči stranki omogočila, da obide, prvič, obveznost zaupnosti, ki jo je oblikovala ob posredovanju teh dokumentov na podlagi lojalnega sodelovanja, in drugič, postopek s prošnjo za dostop do dokumentov, določen z Uredbo št. 1049/2001.
- 22 Tožeča stranka trdi, da so dokumenti iz prilog od A.10 do A.12 k tožbi tisti, ki so bili objavljeni v čeških medijih in ki so še vedno dostopni na spletu. Torej naj ne bi šlo za dokumente, ki naj bi jih Komisija v okviru postopka zaupnosti posredovala tožeči stranki ali eni od njenih odvisnih družb, ki so prav tako predložile končno revizijsko poročilo, kakor je bilo objavljeno v tisku, v okviru svojih tožb pred Splošnim sodiščem, ki sta bili vpisani pod opravičnima številčkama T-101/21 in T-213/21.
- 23 Opozoriti je treba, da v pravu Unije prevladuje načelo proste presoje dokazov, iz katerega izhaja, da je mogoče dopustnost pravočasno predloženega dokaza pred sodišči Unije izpodbijati le na podlagi dejstva, da je bil ta dokaz pridobljen nezakonito (glej sodbo z dne 30. septembra 2021, Računsko sodišče/Pinxten, C-130/19, EU:C:2021:782, točka 104 in navedena sodna praksa).
- 24 Navesti je treba, da niti morebitna zaupna narava zadevnih dokumentov niti dejstvo, da so bili ti dokumenti morda pridobljeni nezakonito, načeloma ne moreta prepričati, da bi jih obdržali v spisu. Določba, ki bi izrecno določala, da se nezakonito pridobljeni dokazi ne bi smeli upoštevati, namreč ne obstaja (glej sodbo z dne 8. novembra 2018, QB/ECB, T-827/16, EU:T:2018:756, točka 63 in navedena sodna praksa).
- 25 V obravnavanem primeru ni sporno, da Komisija ni dovolila razkritja celotnih različic dokumentov iz prilog od A.10 do A.12 k tožbi.

- 26 Prvič, ker so različice teh dokumentov tiste, ki jih je češki tisk objavil na spletu, ni dokazano, da je tožeča stranka te dokumente pridobila nezakonito. Tako Komisija ne more trditi, da jih je tožeča stranka predložila v nasprotju z obveznostjo zaupnosti, ki izhaja iz dejstva, da naj bi ji bili posredovani v okviru nacionalnega sodnega postopka.
- 27 V zvezi s tem je treba navesti, da je bila zaupna narava teh dokumentov vsekakor ogrožena že s to objavo na spletu, tako da njihova vložitev v spis obravnavane zadeve sicer ne posega v navedeno zaupnost (glej v tem smislu sodbo z dne 12. maja 2015, Dalli/Komisija, T-562/12, EU:T:2015:270, točka 50).
- 28 Drugič, Komisija za trditev, da bi ohranitev teh dokumentov v spisu tega postopka pomenila obid postopka prošnje za dostop do dokumentov, določenega z Uredbo št. 1049/2001, zgolj omenja sklep z dne 14. maja 2019, Madžarska/Parlament (C-650/18, neobjavljen, EU:C:2019:438, točka 14), sodbo z dne 31. januarja 2020, Slovenija/Hrvaška (C-457/18, EU:C:2020:65, točka 68), in sklep z dne 17. decembra 2020, Wagenknecht/Komisija (T-350/20, neobjavljen, EU:T:2020:635, točka 19).
- 29 V skladu s sodno prakso, na katero se sklicuje Komisija, pa sta Sodišče in Splošno sodišče menili, da je tožeča stranka s tem, da se je v okviru tožbe sklicevala na in predložila pravno mnenje pravne službe institucije Unije, ki vsebuje pravno presojo pravnih vprašanj, ki so upoštevana glede na predmet tožbe, to institucijo nameravala soočiti s tem pravnim mnenjem v postopku. Menili sta, da bi dopustitev ohranitve tega pravnega mnenja v spisu zadeve, čeprav zadevna institucija njegovega razkritja ni odobrila, tožeči stranki omogočila, da obide postopek prošnje za dostop do takega dokumenta, ki je bil vzpostavljen z Uredbo št. 1049/2001.
- 30 Poudariti je treba, prvič, da so se odločbe, navedene v točki 28 zgoraj, nanašale na predložitev mnenja pravne službe institucije Unije, to je dokumenta za notranjo rabo, v okviru sodnega postopka. Drugič, v teh odločbah je utemeljitev zavrnitve vložitve dokumenta v spis temeljila na dejstvu, da bi morala zadevna institucija javno zavzeti stališče o vsebini tega dokumenta v okviru tožbe, kar bi lahko ogrozilo interes institucij, da zahtevajo pravna mnenja in prejmejo odkrita, objektivna in popolna mnenja.
- 31 Ugotoviti je treba, da se ta sodna praksa v obravnavani zadevi ne more uporabiti.
- 32 V obravnavani zadevi namreč dokumenti, predloženi v prilogah od A.10 do A.12 k tožbi, niso interni dokumenti niti Parlamenta niti Komisije. Poleg tega glede na to, da se predmet te tožbe nanaša na zakonitost sklepa Parlamenta, s katerim je bil zavrnjen dostop do nekaterih dokumentov, v obravnavanem primeru ne gre za to, da bi se od Parlamenta ali Komisije zahtevalo, naj zavzame stališče o vsebini dokumentov, predloženih v prilogah od A.10 do A.12 k tožbi, in sicer o reviziji, ki jo je opravila ta institucija, ali o obstoju nasprotij interesov v Češki republiki.
- 33 Zato se ne ugoti predlogu Komisije, naj se dokumenti, ki jih je tožeča stranka predložila kot priloge od A.10 do A.12 k tožbi, izločijo iz spisa.

Delna izguba pravnega interesa tožeče stranke

- 34 Tožeča stranka trdi, da ohranja pravni interes tudi po delni objavi končnega revizijskega poročila, saj ta okoliščina ne vpliva na vprašanje, ali je Parlament izpodbijani sklep sprejel v skladu z veljavno ureditvijo. V skladu s sodno prakso ni mogoče šteti, da je zadevna institucija izpolnila

obveznost odobritve dostopa do dokumenta zgolj zato, ker je ta dokument razkrila tretja oseba. Tožeča stranka prav tako poudarja, da je Komisija objavila le del končnega revizijskega poročila, ne pa njegove celotne različice.

- 35 Parlament poudarja, da se po tem, ko je Komisija objavila končno revizijsko poročilo, postavlja vprašanje, ali ima tožeča stranka še vedno pravni interes, ker se njen predlog za razglasitev ničnosti nanaša na zavrnitev dostopa do tega poročila, in navaja, da odločitev o tem prepušča Splošnemu sodišču. Dodaja, da sodna praksa, ki jo navaja tožeča stranka, ni upoštevana, ker je v obravnavani zadevi končno revizijsko poročilo objavil njegov avtor, in sicer Komisija.
- 36 Komisija trdi, da je delna objava končnega revizijskega poročila v skladu s cilji Uredbe št. 1049/2001 in je prvi tožbeni razlog v zvezi s tem poročilom brezpredmeten.
- 37 V obravnavani zadevi ni sporno, da je tožeča stranka imela pravni interes, ko je 31. marca 2021 vložila to tožbo.
- 38 Komisija pa je po vložitvi te tožbe 23. aprila 2021 na svojem spletnem mestu objavila končno revizijsko poročilo v redigirani različici podatkov o notranjem delovanju skrbniških skladov AB Private Trust I in AB Private Trust II ter osebnih podatkov zadevnih posameznikov.
- 39 Opozoriti je treba, da mora v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča pravni interes tožeče stranke glede predmeta tožbe obstajati ob njeni vložitvi, sicer ta ni dopustna. Ta predmet spora in pravni interes morata obstajati do razglasitve sodne odločbe, sicer se postopek ustavi, kar pomeni, da mora obstajati možnost, da ima lahko stranka, ki tožbo vloži, od izida te tožbe korist (glej sodbi z dne 30. aprila 2020, Izba Gospodarcza Producentów i Operatorów Urządzeń Rozrywkowych/Komisija, C-560/18 P, EU:C:2020:330, točka 38 in navedena sodna praksa, ter z dne 21. januarja 2021, Leino-Sandberg/Parlament, C-761/18 P, EU:C:2021:52, točka 32 in navedena sodna praksa).
- 40 V obravnavanem primeru je treba ugotoviti, da čeprav je končno revizijsko poročilo objavila Komisija v redigirani različici, Parlament izpodbijanega sklepa formalno ni umaknil, tako da je spor, v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, ohranil svoj predmet (glej v tem smislu sodbo z dne 21. januarja 2021, Leino-Sandberg/Parlament, C-761/18 P, EU:C:2021:52, točka 33 in navedena sodna praksa).
- 41 Vendar je treba ugotoviti, da je tožeča stranka zaradi te objave izgubila interes, da predlaga razglasitev ničnosti zavrnitve s strani Parlamenta dostopa do tega dokumenta, ki temelji na izjemi iz člena 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001.
- 42 Z objavo končnega revizijskega poročila na spletu s strani Komisije je namreč ta dokument postal dostopen javnosti.
- 43 Navesti pa je treba, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je v skladu z uvodno izjavo 1 Uredbe št. 1049/2001 s to uredbo izražena volja, da se oblikuje zveza, v kateri se odločitve sprejemajo čim bolj javno in v kar najtesnejši povezavi z državljani. Kot je opozorjeno v uvodni izjavi 2 te uredbe, je pravica dostopa javnosti do dokumentov institucij povezana z demokratičnostjo teh institucij (glej sodbo z dne 22. marca 2018, De Capitani/Parlament, T-540/15, EU:T:2018:167, točka 57 in navedena sodna praksa). Namen Uredbe št. 1049/2001 je podelitev pravice do dostopa javnosti

do dokumentov institucij na splošno, ne pa določitev pravil za varstvo posebnega interesa, ki bi ga neka oseba lahko imela za dostop do enega od teh dokumentov (sodba z dne 1. februarja 2007, Sison/Svet, C-266/05 P, EU:C:2007:75, točka 43).

- 44 Kot je navedlo Sodišče, to izhaja zlasti iz člena 2(1), člena 6(1) in člena 12(1) Uredbe št. 1049/2001 ter iz naslova in uvodnih izjav 4 in 11 te uredbe. Prva od teh določb namreč brez razlik zagotavlja pravico do dostopa vsem državljanom Unije in vsem fizičnim ali pravnim osebam s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic, druga pa glede tega natančneje opredeljuje, da prosilec ni dolžan navesti razlogov za prošnjo. Tretja od teh določb določa, da institucije, če je mogoče, zagotovijo, da so dokumenti „neposredno“ dostopni javnosti v elektronski obliki ali prek registra. V naslovu te uredbe ter njenih uvodnih izjavah 4 in 11 je tudi poudarjeno, da je namen te uredbe, da postanejo dokumenti institucij dostopni „javnosti“ (sodba z dne 1. februarja 2007, Sison/Svet, C-266/05 P, EU:C:2007:75, točka 44).
- 45 Poudariti je tudi treba, da so na podlagi člena 2(1) Uredbe št. 1049/2001 upravičenci do dostopa do dokumentov institucij „[v]si državljani Unije in vse fizične ali pravne osebe s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic“. Iz tega izhaja, da je namen te uredbe zagotoviti dostop do dokumentov vsem in ne le prosilcu dostopa do dokumentov, ki se nanašajo nanj (sodbi z dne 6. julija 2006, Franchet in Byk/Komisija, T-391/03 in T-70/04, EU:T:2006:190, točka 136, in z dne 12. maja 2015, Technion in Technion Research & Development Foundation/Komisija, T-480/11, EU:T:2015:272, točka 74).
- 46 Iz tega izhaja, da po objavi končnega revizijskega poročila zavrnitev s strani Parlamenta dostopa do tega dokumenta na podlagi člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001 nima več učinka, ker se je avtor dokumenta, Komisija, odločil, da ta dokument postane dostopen javnosti.
- 47 Ugotoviti je treba, da bi lahko Parlament v primeru razglasitve ničnosti izpodbijanega sklepa v delu, v katerem je zavrnil dostop do končnega revizijskega poročila, v novem sklepu o prošnji tožeče stranke za dostop le ugotovil, da je ta dokument postal javen, ker ga je objavila Komisija. Razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa v delu, v katerem je zavrnen dostop tožeče stranke do končnega revizijskega poročila, pa naj ne bi imela nobene dodatne posledice v razmerju z razkritjem tega dokumenta in tožeči stranki ne bi mogla prinesiti koristi.
- 48 Te ugotovitve ne omajajo trditev tožeče stranke, da Komisija ni objavila celotne različice končnega revizijskega poročila.
- 49 Spomniti je namreč treba, da prošnja za dostop do dokumenta na podlagi Uredbe št. 1049/2001 učinkuje tako, da postane ta dokument dostopen javnosti, in lahko torej pripelje le do razkritja javne različice tega dokumenta.
- 50 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Komisija, ko je končno revizijsko poročilo objavila na svojem spletnem mestu, navedla, da „se to končno revizijsko poročilo objavi ob upoštevanju zahtev v zvezi z varstvom nekaterih informacij, kot so osebni podatki ali poslovne skrivnosti v skladu z Uredbo št. 1049/2001“.
- 51 Iz tega izhaja, da odločitev Komisije, da nekateri podatki iz končnega revizijskega poročila ne postanejo dostopni javnosti, ne temelji na izjemi iz člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001 v zvezi z varstvom namena inšpekcij, preiskav in revizij.

- 52 Zato razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa v delu, v katerem je Parlament zavrnil dostop do končnega revizijskega poročila na podlagi člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, ne more povzročiti objave teh podatkov. Ker Parlament ni avtor končnega revizijskega poročila, naj ne bi smel preseči razkritja, ki ga je odobrila Komisija, avtorica tega dokumenta.
- 53 Zato je tožeča stranka zaradi objave končnega revizijskega poročila dobila edino korist, ki bi ji jo lahko prinesla njena tožba v delu, v katerem se nanaša na zavrnitev dostopa do tega dokumenta na podlagi člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001.
- 54 Poleg tega je treba poudariti, da se tožeča stranka za ugotovitev nadaljnega obstoja njenega interesa za razglasitev ničnosti zavrnitve dostopa do končnega revizijskega poročila ne more učinkovito sklicevati na točko 45 sodbe z dne 21. januarja 2021, Leino-Sandberg/Parlament (C-761/18 P, EU:C:2021:52), v skladu s katero „ni mogoče šteti, da je zadevna institucija izpolnila obveznost odobritve dostopa do dokumenta zgolj zato, ker je ta dokument razkrila tretja oseba in se je prosilec z njim seznanil“.
- 55 Ta sodna praksa se namreč v obravnavanem primeru ne more uporabiti, ker je razkritje končnega revizijskega poročila posledica njegove objave na spletu s strani Komisije, in sicer institucije, ki je njegova avtorica.
- 56 Na podlagi dejstva, da se je tožeča stranka odločila, da od Parlamenta zahteva dostop do končnega revizijskega poročila, in ne od institucije, ki je njegova avtorica, ni mogoče sklepati, da objava tega dokumenta s strani Komisije pomeni razkritje s strani „tretje osebe“.
- 57 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Sodišče v točki 46 sodbe z dne 21. januarja 2021, Leino-Sandberg/Parlament (C-761/18 P, EU:C:2021:52), na katero se sklicuje tožeča stranka, menilo, da v nasprotju s položajem, v katerem je zadevna institucija sama razkrila dokument, s čimer je bilo prosilcu omogočeno, da se z njim seznanil in ga uporablja zakonito, ob tem pa mu je bila zagotovljena izčrpnost in celovitost tega dokumenta, namreč dokumenta, ki ga razkrije tretja oseba, ni mogoče šteti za uradni dokument ali za dokument, ki izraža uradno stališče institucije, če ni nedvoumnega dokaza te institucije, da zbrani podatki dejansko prihajajo od nje in izražajo njeno uradno stališče.
- 58 Zato v položaju, v katerem je tožeča stranka dobila dostop le do spornega dokumenta, ki ga je razkrila tretja oseba, in v katerem ji Parlament še naprej zavrača dostop do zaprosenega dokumenta, ni mogoče šteti, da je tožeča stranka dobila dostop do zadnjenavedenega dokumenta v smislu Uredbe št. 1049/2001, niti da je zato izgubila interes predlagati razglasitev ničnosti spornega sklepa zgolj zaradi tega razkritja. Nasprotno, v takem položaju je tožeča stranka ohranila dejanski interes za pridobitev dostopa do verodostojne različice zaprosenega dokumenta v smislu člena 10(1) in (2) te uredbe, ki zagotavlja, da je ta institucija njegov avtor in da ta dokument izraža njeno uradno stališče (sodba z dne 21. januarja 2021, Leino-Sandberg/Parlament, C-761/18 P, EU:C:2021:52, točka 48).
- 59 Toda v obravnavanem primeru ne gre za to. Objava končnega revizijskega poročila s strani Komisije, ki je avtorica tega poročila, zagotavlja, da je imela tožeča stranka dostop do verodostojne različice dokumenta.
- 60 Iz tega sledi, da ker tožeča stranka nima več pravnega interesa v zvezi s predlogom za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa v delu, v katerem je Parlament zavrnil dostop do končnega revizijskega poročila, o tem predlogu ni treba več odločati.

61 Zato je treba to tožbo obravnavati kot predlog za razglasitev delne ničnosti izpodbijanega sklepa v delu, v katerem je Parlament tožeči stranki zavrnil dostop do dopisa Komisije.

Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, ker Parlament ni dokazal, da so bili pogoji za zavrnitev dostopa do dopisa Komisije izpolnjeni

- 62 Tožeča stranka trdi, da Parlament zavrnitve dostopa do dopisa Komisije ni mogel utemeljiti s členom 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, s tem da je trdil, da bi njegovo razkritje škodilo namenu preiskave v teku, ker je, prvič, revizijska preiskava že dosegla svoj cilj in ker, drugič, Parlament nikakor ni dokazal, da bi njegovo razkritje lahko ogrozilo to preiskavo.
- 63 Spomniti je treba, da je iz uvodne izjave 2 Uredbe št. 1049/2001 razvidno, da preglednost institucijam Unije omogoča, da so deležne večje zakonitosti ter so učinkovitejše in bolj odgovorne državljanu Unije v demokratičnem sistemu. V ta namen člen 1 te uredbe določa, da je njen namen javnosti podeliti pravico do čim širšega dostopa do dokumentov institucij Unije. Iz člena 4 navedene uredbe, ki določa ureditev izjem v zvezi s tem, je prav tako razvidno, da tudi za to pravico do dostopa veljajo nekatere omejitve na podlagi javnega ali zasebnega interesa (glej sodbi z dne 22. januarja 2020, MSD Animal Health Innovation in Intervet international/EMA, C-178/18 P, EU:C:2020:24, točke od 50 do 52 in navedena sodna praksa, ter z dne 28. maja 2020, Campbell/Komisija, T-701/18, EU:T:2020:224, točka 25 in navedena sodna praksa).
- 64 Ker take izjeme odstopajo od načela čim širšega dostopa javnosti do dokumentov, jih je treba razlagati in uporabljati ozko (glej sodbi z dne 22. januarja 2020, MSD Animal Health Innovation in Intervet international/EMA, C-178/18 P, EU:C:2020:24, točki 53 in navedena sodna praksa, ter z dne 28. maja 2020, Campbell/Komisija, T-701/18, EU:T:2020:224, točka 26 in navedena sodna praksa).
- 65 Med izjemami od pravice dostopa do dokumentov je tudi tista iz člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, v skladu s katero institucije zavrnejo dostop do dokumenta, če bi njegovo razkritje ogrozilo varstvo namena inšpekcij, preiskav in revizij, razen če ne prevlada javni interes za razkritje zadevnega dokumenta.
- 66 Najprej je treba navesti, da je treba utemeljenost uporabe ene od izjem, določenih v členu 4 Uredbe št. 1049/2001, presoјati glede na dejstva, ki so obstajala na datum sprejetja sklepa, s katerim je bil zavrjen dostop do dokumentov na podlagi te izjeme. Iz ustaljene sodne prakse Sodišča namreč izhaja, da je treba zakonitost akta Unije presoјati glede na dejanske in pravne okoliščine, ki so obstajale ob sprejetju akta (glej sodbi z dne 11. maja 2017, Švedska/Komisija, C-562/14 P, EU:C:2017:356, točka 63 in navedena sodna praksa, ter z dne 6. februarja 2020, Compañía de Tranvías de la Coruña/Komisija, T-485/18, EU:T:2020:35, točka 36 in navedena sodna praksa).
- 67 V obravnavanem primeru je datum 15. januar 2021, ko je bil sprejet izpodbijani sklep, edini upošteven za ugotovitev, ali je bila izjema, ki temelji na členu 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, utemeljena. Zato objava končnega revizijskega poročila na spletnem mestu Komisije 23. aprila 2021, do katere je prišlo po sprejetju izpodbijanega sklepa, ni upoštevena za presoјo zakonitosti izpodbijanega sklepa.

68 Zato je treba trditve tožeče stranke, navedene v repliki, da naj bi objava končnega revizijskega poročila s strani Komisije potrjevala utemeljenost njene tožbe v delu, v katerem naj bi ta z razkritjem končnega revizijskega poročila priznala, da ni več mogoče ogroziti namena njene preiskave in revizije, zavriniti kot brezpredmetne.

Prvi del: cilj preiskave je bil že dosežen

69 Tožeča stranka trdi, da ji Parlament ne bi smel zavriniti dostopa do dopisa Komisije iz razloga, da bi njegovo razkritje lahko ogrozilo cilje preiskave v teku, ker je revizijska preiskava že dosegla svoj cilj.

70 Meni, da je preiskava, ki jo navaja Parlament, revizijska preiskava, ki sta jo začela Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko ter Generalni direktorat Komisije za zaposlovanje, vključenost in socialne zadeve, katere cilj je preveriti skladnost sistemov upravljanja in nadzora, vzpostavljenih v Češki republiki, s pravnim okvirom v zvezi s preprečevanjem nasprotij interesov.

71 Tožeča stranka trdi, da je bil na dan, ko je Komisija sprejela dopis o spremljanju, postopek preiskave končan, da ni bilo več mogoče ogroziti uresničitve ciljev revizije in da se torej izjema ni več uporabljala. Tožeča stranka navaja, da so bile v skladu s tem dopisom o spremljanju ugotovitve revizije pojasnjene, nekatera priporočila revizije pa so bila še vedno odprta. Trdi, da se je Komisija na ta dan v skladu s členom 75(1) in (3) Uredbe št. 1303/2013 prepričala o načinu delovanja sistemov upravljanja in nadzora, ki jih je vzpostavila Češka republika, in od čeških organov zahtevala, naj sprejmejo ukrepe, za katere je menila, da so potrebni.

72 Revizija naj bi tako dosegla svoj cilj, saj naj bi Komisiji omogočila predstavitev njenih ugotovitev in oblikovanje priporočil. Ta naj bi v dopisu, ki ga je tožeči stranki poslala 22. oktobra 2020, navedla, da „morajo v tej fazi postopka po končnem revizijskem poročilu zadevni organi programa [subvencioniranja] izvajati priporočila“. Po mnenju tožeče stranke pa izvajanja priporočil, oblikovanih v okviru revizije, ni mogoče šteti za „preiskavo v teku“. Ozka razlaga izjeme iz člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001 naj ne bi omogočala, da se vanjo vključi samo nadzor nad izvajanjem že sprejetih priporočil.

73 Navesti je treba, da namen člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, ki ga je treba kot vse izjeme od pravice dostopa do dokumentov razlagati in uporabljati ozko, ni varovati dejavnosti preiskave kot takih, temveč cilje teh dejavnosti (glej sodbo z dne 5. aprila 2017, Francija/Komisija, T-344/15, EU:T:2017:250, točka 83 in navedena sodna praksa). Tako se ta določba uporablja le, če bi lahko razkritje zadevnih dokumentov ogrozilo dokončanje inšpekcij, preiskav ali revizij (sodbi z dne 6. julija 2006, Franchet in Byk/Komisija, T-391/03 in T-70/04, EU:T:2006:190, točka 109, in z dne 7. junija 2011, Toland/Parlament, T-471/08, EU:T:2011:252, točka 43).

74 Izjema zaradi varstva inšpekcij, preiskav in revizij lahko sicer zajema različna dejanja preiskav ali inšpekcij, dokler preiskave ali inšpekcije potekajo, čeprav je posamezna preiskava ali inšpekcija, o kateri je bilo sprejeto poročilo, do katerega se prosi dostop, končana (glej sodbi z dne 6. julija 2006, Franchet in Byk/Komisija, T-391/03 in T-70/04, EU:T:2006:190, točka 109 in navedena sodna praksa, in z dne 7. junija 2011, Toland/Parlament, T-471/08, EU:T:2011:252, točka 44 in navedena sodna praksa).

75 Vendar bi dopustitev, da izjema iz člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001 zajema različne dokumente, ki izhajajo iz inšpekcij, preiskav ali revizij, dokler ne bi bilo odločeno o nadaljnjih ukrepih, pomenila, da bi bil dostop do navedenih dokumentov podrejen negotovemu,

- prihodnjemu in morebiti oddaljenemu dogodku, odvisnemu od hitrosti in skrbnosti različnih organov. Taka rešitev bi bila v nasprotju s ciljem zagotovitve dostopa javnosti do dokumentov v zvezi z morebitnimi nepravilnostmi pri upravljanju finančnih interesov, z namenom, da se državljanom omogoči učinkovitejši nadzor zakonitosti izvajanja oblasti (glej sodbi z dne 6. julija 2006, Franchet in Byk/Komisija, T-391/03 in T-70/04, EU:T:2006:190, točki 111 in 112 ter navedena sodna praksa, in z dne 7. junija 2011, Toland/Parlament, T-471/08, EU:T:2011:252, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 76 Preveriti je torej treba, ali so ob sprejetju izpodbijanega sklepa še potekale inšpekcije in preiskave, ki bi jih razkritje dopisa Komisije lahko ogrozilo, in ali so se te dejavnosti nadaljevale v razumnem roku (sodba z dne 6. julija 2006, Franchet in Byk/Komisija, T-391/03 in T-70/04, EU:T:2006:190, točka 113; glej tudi sodbo z dne 7. junija 2011, Toland/Parlament, T-471/08, EU:T:2011:252, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 77 Iz teh navedb izhaja, da je mogoče razglasiti, da se izjema od pravice do dostopa iz člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001 uporablja za revizijsko poročilo, katerega razkritje bi ogrozilo inšpekcijo ali preiskavo, ki bi se nadaljevala na podlagi njegove vsebine v razumnem roku (sodba z dne 7. junija 2011, Toland/Parlament, T-471/08, EU:T:2011:252, točka 47).
- 78 Ugotoviti je treba, da je Parlament v izpodbijanem sklepu navedel, da „[d]okler poteka preiskava, lahko za različna preiskovalna dejanja, kot je posebna revizija, na podlagi katere je bilo sestavljeno revizijsko poročilo, ta izjema še naprej velja“. Parlament je menil, da „je Komisija zadevne dokumente pripravila v okviru preiskave, ki poteka v zvezi z morebitno kršitvijo prava Evropske unije v zvezi s preprečevanjem nasprotja interesov s strani Češke republike“, in da „bi javno razkritje teh dokumentov ogrozilo cilj te preiskave“.
- 79 V obravnavanem primeru je Komisija opravila revizijo v zvezi z delovanjem sistemov upravljanja in nadzora, vzpostavljenih v Češki republiki, za preprečitev nasprotij interesov zlasti na podlagi člena 75 Uredbe št. 1303/2013.
- 80 V zvezi s tem člen 75(1) Uredbe št. 1303/2013 določa, da se Komisija na podlagi razpoložljivih informacij, vključno z revizijami organov Unije, prepriča, da so države članice vzpostavile sisteme upravljanja in nadzora v skladu s to uredbo in posebnimi pravili vsakega evropskega strukturnega in investicijskega sklada (v nadaljevanju: skladi ESI), in da ti sistemi med izvajanjem programov uspešno delujejo. V skladu s členom 75(2) te uredbe lahko uradniki Komisije ali njihovi pooblaščenici predstavniki opravijo revizije, ki se lahko nanašajo zlasti na preverjanje uspešnega delovanja sistemov upravljanja in nadzora v programu ali njegovem delu ter na delovanje in oceno dobrega finančnega upravljanja operacij ali programov. Komisija lahko na podlagi člena 75(3) te uredbe od države članice zahteva sprejetje potrebnih ukrepov za zagotovitev uspešnega delovanja njenih sistemov upravljanja in nadzora ali preverjanje pravilnosti izdatkov v skladu s posebnimi pravili skladov ESI.
- 81 Poleg tega člen 144 Uredbe št. 1303/2013, ki določa merila, ki se uporabljajo za finančne popravke, določa, da Komisija izvede finančne popravke tako, da prekliče celoten prispevek ali del prispevka Unije za operativni program, če po ustreznem pregledu ugotovi, da obstaja resna pomanjkljivost v uspešnem delovanju sistema upravljanja in nadzora operativnega programa, kar ogroža prispevek Unije, ki je bil že izplačan operativnemu programu. V skladu s postopkom iz člena 145 Uredbe št. 1303/2013 Komisija, pred sprejetjem odločitve o finančnem popravku, začne postopek z obvestilom državi članici o začasnih ugotovitvah svojega pregleda in zahtevo, da država članica v dveh mesecih predloži svoje pripombe. Ta člen opisuje postopek dialoga med Komisijo in

zadevno državo članico in v odstavku 4 med drugim določa, da je država članica, kadar ne sprejme začasnih ugotovitev Komisije, povabljen na zaslišanje pred Komisijo, da se zagotovi dostopnost vseh ustreznih informacij in pripomb, ki so podlaga za ugotovitve Komisije o zahtevku za finančni popravek. Poleg tega člen 145(6) iste uredbe določa, da Komisija z izvedbenimi akti sprejme odločitve o izvedbi finančnih popravkov v šestih mesecih od datuma zaslišanja ali od datuma prejema dodatnih informacij, kadar se država članica strinja, da predloži take dodatne informacije po zaslišanju, ter upošteva vse informacije in pripombe, predložene med postopkom. Poleg tega člen 145(7) Uredbe št. 1303/2013 med drugim določa, da kadar Komisija pri izvajanju svojih pristojnosti v skladu s členom 75 te uredbe odkrije nepravilnosti, ki dokazujejo resno pomanjkljivost pri uspešnem delovanju sistemov upravljanja in nadzora, se s finančnim popravkom zmanjša podpora iz skladov ESI za operativni program.

- 82 V zvezi s tem tožeča stranka napačno trdi, da je bil cilj člena 75 Uredbe št. 1303/2013 dosežen s sprejetjem dopisa o spremljanju, ker naj bi se Komisija prepričala o načinu delovanja sistemov nadzora in upravljanja v Češki republiki in ker naj bi od čeških organov zahtevala, naj sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev tega delovanja. Cilj zadevne revizije, ki je bila opravljena na podlagi tega člena, je namreč, da se Komisija prepriča o skladnosti sistemov nadzora in upravljanja, ki obstajajo v Češki republiki, s pravom Unije in lahko v ta namen od čeških organov zahteva, naj sprejmejo potrebne ukrepe.
- 83 Kot navaja Parlament, namena preiskave Komisije ni mogoče omejiti zgolj na Komisijino analizo sistemov, ki jih je vzpostavila Češka republika. To, da država izvaja priporočila, ki jih je Komisija pripravila v okviru revizije, namreč pomeni fazo za uresničitev namena preiskave, ki je zagotoviti skladnost sistemov nadzora in upravljanja države članice s pravom Unije.
- 84 Iz določb, navedenih v točkah 80 in 81 zgoraj, ter splošne sistematike Uredbe št. 1303/2013 je razvidno, da priprava končnega revizijskega poročila in pošiljanje tega poročila, ki vsebuje priporočila v zvezi z ukrepi, ki jih je treba izvesti, pomenita konec postopka, in sicer revizijsko fazo, in sprožita fazo izmenjave mnenj z zadevno državo članico v zvezi z zadevnimi ukrepi (sklep z dne 16. septembra 2019, Poljska/Komisija, T-703/18, neobjavljen, EU:T:2019:628, točka 53).
- 85 Namen te faze izmenjave mnenj je zadevni državi članici omogočiti, da predloži dodatne informacije, ki bi lahko spremenile ocene iz končnega revizijskega poročila, da po potrebi izvede ukrepe, ki jih priporoča Komisija, ali da predlaga alternativne ukrepe (sklep z dne 16. septembra 2019, Poljska/Komisija, T-703/18, neobjavljen, EU:T:2019:628, točka 54).
- 86 Ta razlaga se uporablja tudi za dopis o spremljanju, v katerem Komisija zagotovi spremljanje priporočil iz končnega revizijskega poročila in ki prav tako odpira fazo izmenjave mnenj z državo članico.
- 87 V obravnavani zadevi pa je treba ugotoviti, da tožeča stranka priznava, da so bila v dopisu o spremljanju še vedno odprta nekatera priporočila. Zato so lahko na dan sprejetja dopisa o spremljanju češki organi glede priporočil iz končnega revizijskega poročila, ki so bila še odprta, še vedno predložili stališča, da bi odgovorili na ta priporočila.
- 88 V skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 73 in 74 zgoraj, se varstvo namena preiskav, ki ga zagotavlja izjema iz člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, ne konča s sprejetjem končnega revizijskega poročila niti s sprejetjem dopisa Komisije o spremljanju. Faza izmenjave mnenj z državo članico v zvezi s priporočili Komisije, ki še naprej ostajajo odprta, je del preiskav, za katere velja ta izjema.

- 89 Iz tega izhaja, da tožeča stranka napačno trdi, prvič, da je revizija dosegla svoj cilj, ker je Komisija predstavila svoje ugotovitve in podala priporočila v dopisu o spremljanju, in drugič, da izvajanje priporočil s strani čeških organov, ki so navedena v končnem revizijskem poročilu in dopisu o spremljanju, ter nadzor Komisije nad tem izvajanjem nista del preiskave v teku.
- 90 Iz zgoraj navedenega izhaja, da tožeča stranka ne more trditi, da je revizija, potem ko je Komisija sprejela dopis o spremljanju, dosegla svoj cilj in ni več pomenila preiskave v teku.
- 91 Poleg tega tožeča stranka trdi, da bi ugotovitev, da revizijski postopek iz člena 75 Uredbe št. 1303/2013 vključuje predhodno nedoločeno število izmenjav mnenj med Komisijo in zadevno državo članico, ki naj bi potekale, dokler bi se ugotovitve in priporočila iz revizijskega poročila lahko spreminjale, povzročila, da bi bilo razkritje dopisa Komisije pogojeno z obstojem negotovega, prihodnjega in potencialno zelo oddaljenega dogodka, odvisnega od skrbnosti zadevnih organov. Trdi, da dokončanje dialoga med zadevno državo članico in Komisijo ni formalizirano z Uredbo št. 1303/2013 in je odvisno od volje Komisije. V skladu s sodno prakso, navedeno v točki 75 zgoraj, bi bila ta neomejena razlaga pojma revizije v nasprotju s ciljem Uredbe št. 1049/2001.
- 92 Iz sodne prakse je razvidno, da se Parlament lahko sklicuje na splošno domnevo izpolnjevanja namena dejavnosti preiskav, inšpekcij in revizij za zavrnitev razkritja dokumentov, ki se nanašajo na preiskavo, če ta še poteka ali je bila že končana in se v tem zadnjem primeru pristojni nacionalni organi v razumnem roku še niso odločili o ukrepih, ki jih je treba sprejeti v zvezi z njegovim poročilom o preiskavi (glej po analogiji sodbo z dne 1. septembra 2021, Homoki/Komisija, T-517/19, neobjavljena, EU:T:2021:529, točka 63 in navedena sodna praksa).
- 93 Zadošča navesti, da je Komisija v obravnavanem primeru Češki republiki 22. oktobra 2020 poslala dopis o spremljanju v angleški različici in 18. decembra 2020 v češki različici. Kot navaja Parlament in kot izhaja iz dopisa o spremljanju, se je trimesečni rok, ki so ga imeli češki organi na voljo za odgovor na dopis o spremljanju, začel s pošiljanjem češke različice in se torej 15. januarja 2021, ob sprejetju izpodbijanega sklepa, ni iztekel.
- 94 Zato je treba ugotoviti, da ker na dan sprejetja izpodbijanega sklepa, to je 15. januarja 2021, češki organi še niso zavzeli stališča do dopisa o spremljanju, namen dejavnosti preiskave še ni bil dosežen.
- 95 Iz zgoraj navedenega izhaja, da tožeča stranka napačno trdi, da se Parlament na datum sprejetja izpodbijanega sklepa ni mogel sklicevati na izjemo iz člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001.
- 96 Prvi del je treba tako zavriniti.

Drugi del: Parlament ni dokazal, da bi lahko razkritje dopisa Komisije ogrozilo preiskavo

- 97 Tožeča stranka trdi, da tudi če bi bila preiskava še „v teku“, Parlament ni dokazal, da bi razkritje dopisa Komisije lahko ogrozilo to preiskavo. Trdi, da v skladu s sodno prakso okoliščina, da se dokument nanaša na preiskavo, sama po sebi ne more zadostovati za utemeljitev uporabe izjeme iz člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, temveč mora institucija pojasniti, kako bi dostop do tega dokumenta pomenil razumno predvidljivo tveganje, da bo konkretno in dejansko ogrožen varovani interes.

- 98 Opozoriti je treba, da v skladu z ugotovitvijo iz točke 60 zgoraj ni več treba odločati o trditvah tožeče stranke v zvezi z zavrnitvijo dostopa do končnega revizijskega poročila.
- 99 V zvezi z zavrnitvijo dostopa do dopisa Komisije tožeča stranka trdi, da obrazložitev izpodbijanega sklepa ni zadostna.
- 100 Kot izhaja iz ustaljene sodne prakse, mora biti obrazložitev, ki se zahteva s členom 296 PDEU, prilagojena naravi zadevnega akta in mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije ali organa, avtorja akta, tako da se lahko zainteresirane stranke seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa, sodišče Unije pa opravi nadzor. Zahtevo po obrazložitvi je treba presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino zadevnega akta, naravo navedenih razlogov in interes, ki ga imajo lahko naslovniki ali druge osebe, na katere se ta akt neposredno in posamično zadeva, da prejmejo pojasnila. Ne zahteva se, da so v obrazložitvi natančno navedeni vsi upoštevni dejanski in pravni elementi, saj se vprašanja, ali obrazložitev akta izpolnjuje zahteve iz člena 296 PDEU, ne sme presojati le glede na njeno besedilo, ampak tudi glede na kontekst in celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (glej sodbi z dne 1. februarja 2007, Sison/Svet, C-266/05 P, EU:C:2007:75, točka 80 in navedena sodna praksa, ter z dne 26. marca 2020, Bonnafous/Komisija, T-646/18, EU:T:2020:120, točki 22 in 23 ter navedena sodna praksa).
- 101 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da če se institucija, organ, urad ali agencija Unije, ki ji je predložena prošnja za dostop do dokumenta, odloči, da bo to prošnjo zavrnila na podlagi katere od izjem iz člena 4 Uredbe št. 1049/2001, mora načeloma pojasniti, zakaj bi dostop do tega dokumenta lahko konkretno in dejansko posegel v interes, ki je varovan s to izjemo, saj mora biti nevarnost takega posega razumno predvidljiva in ne le hipotetična (glej sodbi z dne 29. oktobra 2020, Intercept Pharma in Intercept Pharmaceuticals/EMA, C-576/19 P, EU:C:2020:873, točka 51 in navedena sodna praksa, in z dne 29. septembra 2021, AlzChem Group/Komisija, T-569/19, EU:T:2021:628, točka 39 in navedena sodna praksa).
- 102 Institucija, ki je zavrnila dostop do dokumenta, mora torej podati obrazložitev, na podlagi katere je mogoče razumeti in preveriti, prvič, ali zaproseni dokument dejansko spada na področje uporabe navedene izjeme, in, drugič, ali je varstvo v zvezi s to izjemo zares potrebno (sodba z dne 1. februarja 2007, Sison/Svet, C-266/05 P, EU:C:2007:75, točka 61; glej tudi sodbo z dne 26. marca 2020, Bonnafous/Komisija, T-646/18, EU:T:2020:120, točka 24 in navedena sodna praksa).
- 103 Zadevni instituciji, čeprav mora navesti razloge, ki v obravnavani zadevi upravičujejo uporabo ene od izjem od pravice do dostopa, določenih v Uredbi št. 1049/2001, ni treba predložiti informacij, ki niso nujne za to, da lahko prosilec za dostop razume razloge, na podlagi katerih je bil sprejet njen sklep, in za to, da Splošno sodišče opravi nadzor nad zakonitostjo tega sklepa (glej sodbo z dne 26. marca 2020, Bonnafous/Komisija, T-646/18, EU:T:2020:120, točka 25 in navedena sodna praksa).
- 104 Poleg tega je treba, kadar odgovor, kot v obravnavani zadevi, potrjuje zavrnitev prošnje na podlagi istih razlogov, kot so tisti, na katerih temelji prvotni sklep o zavrnitvi, preučiti zadostnost obrazložitve glede na izmenjavo mnenj med institucijo in prosilcem ob upoštevanju informacij, ki jih je prosilec imel na voljo glede narave in vsebine zaprosenih dokumentov (glej v tem smislu sodbo z dne 6. aprila 2000, Kuijjer/Svet, T-188/98, EU:T:2000:101, točka 44).

- 105 Na prvem mestu, tožeča stranka trdi, da Parlament ni dokazal obstoja upoštevne povezave med dopisom Komisije in revizijsko preiskavo. Ob upoštevanju dejstva, da se niti osnutek revizijskega poročila, niti končno revizijsko poročilo, niti dopis o spremljanju ne sklicujejo na dopis Komisije, naj Parlament ne bi dokazal, da so rezultati revizije odvisni od tega dopisa in bi bilo mogoče domnevati, da ta dopis nikakor ni povezan z revizijsko preiskavo.
- 106 V obravnavani zadevi je treba, prvič, spomniti, da je zaproseni dopis dopis člana Komisije H. Oettingerja, ki je odgovoren med drugim za proračun, naslovljen na predsednika vlade Češke republike, ki ga je Parlament v odgovor na prošnjo tožeče stranke za dostop opredelil kot del dokumentov v zvezi s preiskavo zoper predsednika vlade Češke republike zaradi poneverbe evropskih sredstev in morebitnih nasprotij interesov.
- 107 Drugič, poudariti je treba, da je Parlament v sklepu z dne 14. septembra 2020 v odgovor na prvotno prošnjo tožeče stranke navedel, da se ta dopis po preučitvi njegove vsebine nanaša na preiskavo gospodarskih interesov v smislu člena 61(3) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL 2018, L 193, str. 1), ki vsebuje opredelitev nasprotja interesov.
- 108 Tretjič, Parlament je v izpodbijanem sklepu navedel, da ga je Komisija obvestila, da bi razkritje dopisa Komisije ogrozilo preiskave in revizije, ki potekajo v zvezi z vprašanji, postavljenimi v resoluciji. Menil je, da dokler se preiskava nadaljuje, lahko za različna dejanja preiskave, kot je posebna revizija, na podlagi katere je bilo sestavljeno revizijsko poročilo, še naprej velja izjema iz člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001. Navedel je, da je Komisija svoj dopis pripravila v okviru preiskave, ki je potekala v zvezi z morebitno kršitvijo prava Unije s strani Češke republike na področju preprečevanja nasprotij interesov.
- 109 Kot navaja Parlament, je iz tega razvidno, da se je dopis Komisije nanašal na isti predmet kot revizijska preiskava.
- 110 Četrtnič, ugotoviti je treba, kot je to storila Komisija, da je korespondenca s H. Oettingerjem, članom Komisije, v končnem revizijskem poročilu in dopisu o spremljanju omenjena, kot da se nanaša na dejavnosti češkega predsednika vlade A. Babiša v češkem svetu za sklade ESI.
- 111 Kot trdi tožeča stranka, sta bila končno revizijsko poročilo in dopis o spremljanju objavljena v češkem tisku in je bila z njima seznanjena pred sprejetjem izpodbijanega sklepa. Zato ne more trditi, da dopis Komisije ni bil omenjen v končnem revizijskem poročilu in dopisu o spremljanju, ki ju je poleg tega tožeča stranka predložila v prilogi k tožbi.
- 112 Iz tega izhaja, da so vsi ti elementi zadostovali za to, da bi tožeča stranka razumela, da je bil dopis Komisije dokument v zvezi z revizijsko preiskavo, ki se je nanašala na morebitno kršitev prava Unije s strani češke vlade na področju preprečevanja nasprotij interesov, in torej ne more zadrževati nezadostne obrazložitve v zvezi s tem.
- 113 Poleg tega tožeča stranka ne more uspešno trditi, da Parlament ni dokazal obstoja povezave med dopisom Komisije in revizijsko preiskavo, ker ni dokazal, da so bili rezultati revizijske preiskave odvisni od tega dopisa. Da bi Parlament dokazal to povezavo, bi moral namreč dokazati le, da je bil ta dopis del dokumentov v zvezi z dejavnostmi preiskave, ki je potekala.

- 114 Na drugem mestu, tožeča stranka trdi, da Parlament, ker ni dokazal povezave med dopisom Komisije in revizijsko preiskavo, ni dokazal obstoja razumno predvidljivega tveganja, da bo z razkritjem tega dopisa konkretno in dejansko ogrožena revizijska preiskava. Parlament naj ne bi pojasnil, kako bi razkritje dopisa Komisije lahko ogrozilo revizijo.
- 115 Prvič, spomniti je treba, da je Parlament v izpodbijanem sklepu zavrnitev dostopa do dopisa Komisije utemeljil med drugim z razlogom, da je bil namen preiskave Komisije zadevni državi članici omogočiti, da izpolni obveznosti, ki jih ima na podlagi prava Unije, in da uporabi svojo pravico do obrambe v zvezi z ugovori Komisije, ter da je država članica upravičeno pričakovala, da bo Komisija spoštovala zaupnost, brez česar bi se lahko izkazalo še težje vzpostaviti dialog med Komisijo in državo članico, katerega namen je končati zatrevano kršitev.
- 116 Opozoriti je treba, da je cilj revizijske preiskave in zlasti dialoga med Komisijo in češkimi organi o priporočilih iz končnega revizijskega poročila Češki republiki omogočiti uskladitev svojih sistemov upravljanja in nadzora s pravom Unije, da bi se izognili nasprotjem interesov. Ker pa je iz analize prvega dela razvidno, da je ob sprejetju izpodbijanega sklepa ta dialog še potekal in ker je dopis Komisije del te preiskave, obrazložitev v izpodbijanem sklepu zadostuje za pojasnitev, zakaj bi razkritje tega dopisa lahko ogrozilo namen dejavnosti revizijske preiskave.
- 117 Poleg tega, kot poudarja Parlament, je bilo glede na neposredno vpletenost češkega predsednika vlade, ki je osumljen, da je v položaju nasprotja interesov, še toliko pomembnejše, da se spoštuje zaupnost dialoga med njim in članom Komisije, da se zagotovi odprt dialog v duhu sodelovanja.
- 118 Drugič, Parlament je v izpodbijanem sklepu navedel tudi, da se zdi, da so preiskovalci in stranke, ki sodelujejo pri preiskavi, obkroženi z grožnjami in da bi hitro razkritje dopisa Komisije negativno vplivalo na njihovo raven sodelovanja in ogrozilo njeno zmožnost, da čim bolj učinkovito opravlja svoje preiskovalne naloge.
- 119 V zvezi s tem je treba poudariti, da je interes, ki je varovan z izjemo v zvezi z varstvom namena revizije, določeno v členu 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, omogočiti, da se revizije opravljajo neodvisno in brez pritiskov revidiranega subjekta, drugih zainteresiranih subjektov ali javnosti na splošno (sodba z dne 12. maja 2015, Technion in Technion Research & Development Foundation/Komisija, T-480/11, EU:T:2015:272, točka 63).
- 120 Zato tožeča stranka napačno trdi, da Parlament v izpodbijanem sklepu ni zadostno navedel, zakaj bi razkritje dopisa Komisije lahko konkretno in dejansko ogrozilo namene revizijske preiskave.
- 121 Poleg tega tožeča stranka trdi, da ker so bili osnutek revizijskega poročila, končno revizijsko poročilo in dopis o spremljanju objavljeni v čeških medijih junija 2019, novembra 2019 in decembra 2020, razkritje dopisa Komisije ni povzročilo konkretne in dejanske grožnje za revizijsko preiskavo.
- 122 Ker pa tožeča stranka priznava, da dopis Komisije ni bil niti delno objavljen in ker vsebina tega dopisa ni povzeta v dokumentih, objavljenih v čeških medijih, je treba ugotoviti, da ta trditev ne vpliva na vprašanje, ali za ta dopis velja izjema iz člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, zlasti ob upoštevanju nujnosti ohranitve zaupnosti dialoga med češkim predsednikom vlade in Komisijo.

123 Iz vsega navedenega izhaja, da obrazložitev izpodbijanega sklepa zadostuje za razumevanje, da dopis Komisije spada v revizijsko preiskavo in da se torej izjema iz člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001 nanaša nanj in da je, ker je ta preiskava na dan sprejetja izpodbijanega sklepa še vedno potekala, potreba po varstvu v zvezi s to izjemo resnična.

124 Iz tega sledi, da je treba drugi del in zato prvi tožbeni razlog v celoti zavrni.

Drugi tožbeni razlog: kršitev člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, ker Parlament ni upošteval obstoja prevladujočega javnega interesa za razkritje dopisa Komisije

125 Tožeča stranka trdi, da tudi če bi revizija pomenila preiskavo, ki je v teku in ki bi ji lahko škodovalo razkritje dopisa Komisije, ji Parlament ne bi smel zavrniti dostopa do tega dokumenta, ker je obstajal prevladujoč javni interes za njegovo razkritje v smislu člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001.

126 Tožeča stranka navaja, da Unija temelji na spoštovanju pravne države in spoštovanju človekovih pravic, vključno s pravico do obrambe. Glede na to, da naj bi Parlament v poročilu o misiji za ugotavljanje dejstev in resoluciji navedel resne obtožbe o načinu vodenja skupine Agrofert, bi ji bilo treba omogočiti, da preuči dokumente, na katerih te trditve temeljijo, in jih izpodbija. Parlament naj bi moral upoštevati prevladujoč javni interes, ki upravičuje razkritje dopisa Komisije, ki je varstvo temeljnih svoboščin in pravic tožeče stranke kot osebe, na katero se te trditve neposredno in posamično nanašajo. Pravno državo, ki temelji na varstvu temeljnih svoboščin in pravic, naj bi bilo mogoče ohraniti le s spoštovanjem teh pravic in svoboščin v vsakem posameznem primeru, zato naj bi bil interes tožeče stranke javni interes v smislu člena 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001.

127 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora tisti, ki zatrjuje obstoj prevladujočega javnega interesa, konkretno navesti okoliščine, ki upravičujejo razkritje zadevnih dokumentov (glej sodbi z dne 11. maja 2017, Švedska/Komisija, C-562/14 P, EU:C:2017:356, točka 56 in navedena sodna praksa, in z dne 29. septembra 2021, AlzChem Group/Komisija, T-569/19, EU:T:2021:628, točka 124 in navedena sodna praksa).

128 Spomniti je treba, da je v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 45 zgoraj, namen Uredbe št. 1049/2001 zagotoviti dostop do dokumentov vsem, in ne le prosilcu, na katerega se ti dokumenti nanašajo.

129 Zato posebnega interesa, ki ga lahko uveljavlja prosilec za dostop do dokumenta, ki se osebno nanaša nanj, ni mogoče upoštevati v okviru presoje obstoja prevladujočega javnega interesa v smislu člena 4(2), zadnji del stavka, Uredbe št. 1049/2001 (sodba z dne 6. julija 2006, Franchet in Byk/Komisija, T-391/03 in T-70/04, EU:T:2006:190, točka 137; glej tudi sodbo z dne 12. maja 2015, Technion in Technion Research & Development Foundation/Komisija, T-480/11, EU:T:2015:272, točka 75 in navedena sodna praksa).

130 Splošni interes, ki ga zatrjuje tožeča stranka, izhaja iz pravice do obrambe. Res je, da obstoj pravice do obrambe sam po sebi pomeni splošni interes. Vendar dejstvo, da se ta pravica v obravnavanem primeru izraža s subjektivnim interesom tožeče stranke, da se brani, pomeni, da interes, na katerega se sklicuje tožeča stranka, ni splošni, ampak zasebni interes (sodba z dne 6. julija 2006, Franchet in Byk/Komisija, T-391/03 in T-70/04, EU:T:2006:190, točka 138).

- 131 Iz tega izhaja, da je Parlament v izpodbijanem sklepu na podlagi sodne prakse, navedene v točkah od 128 do 130 zgoraj, upravičeno menil, da pravica do obrambe, na katero se sklicuje tožeča stranka, ni prevladujoč javni interes, ki bi upravičeval razkritje dopisa Komisije.
- 132 Zato je treba drugi tožbeni razlog in tako tožbo v preostalem delu v celoti zavrni.

Stroški

- 133 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker tožeča stranka z zahtevkom ni uspela, se ji v skladu s predlogom Parlamenta naloži plačilo stroškov postopka.
- 134 Poleg tega člen 137 Poslovnika določa, da če se postopek ustavi, o stroških odloči Splošno sodišče po lastni presoji. V obravnavanem primeru je treba ob upoštevanju ugotovitev, na podlagi katerih je Splošno sodišče ugotovilo delno ustavitev postopka, pravično odločiti, da tožeča stranka nosi tudi s tem povezane stroške.
- 135 V skladu s členom 138(1) Poslovnika institucije, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške. Zato je treba odločiti, da Komisija nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji senat)

razsodilo:

- 1. Postopek s predlogom za razglasitev ničnosti Sklepa Evropskega parlamenta A(2019) 8551 C (D 300153) z dne 15. januarja 2021 se v delu, v katerem je z njim zavrjen dostop do končnega revizijskega poročila Komisije z dne 29. novembra 2019 z referenčno številko ARES (2019) 7370050 o reviziji delovanja sistemov upravljanja in nadzora, vzpostavljenih za preprečevanje nasprotij interesov v Češki republiki, ustavi.**
- 2. V preostalem delu se tožba zavrne.**
- 3. Družbi Agrofert a.s. nosi svoje stroške in naloži se ji plačilo stroškov, ki so nastali Parlamentu.**
- 4. Evropska komisija nosi svoje stroške.**

De Baere

Steinfatt

Kingston

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 28. septembra 2022.

Podpisi